

EDİTÖRDEN

ULUSLARARASI ARDA KANPOLAT TİYATRO FESTİVALİ VE KONGRESİ: NOTLAR

Güler BEK

Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatları Bölümü, 30 Nisan – 4 Mayıs 2012 tarihlerinde, genç yaşta yaşamını yitiren tiyatro oyuncusu Arda Kanpolat¹ adına “Uluslararası Arda Kanpolat Tiyatro Festivali ve Kongresi” düzenledi. Festival, oyuncunun ailesi tarafından 2006’dan bu yana “doğru tanımlanan bir sanat kültürü oluşturmak, toplum yaşamının getirdiği sorumlulukları paylaşmak, bireysel duyarlılıkları geliştirmek ve genç tiyatrocuları desteklemek” için verilen "Arda Kanpolat Oyunculuk Ödülü"nü uluslararası bir düzeye taşıma, bu kapsamda “yaratıcılığı geliştirmeyi ve eğitimi desteklemeyi amaçlayan diyalog masası, workshop gibi yan etkinliklerle tiyatro eğitimi alan ve tiyatro eğitimi veren tarafları bir araya getirerek bilgi ve deneyimlerini paylaşmaları için tiyatro platformu oluşturmak ve Türkiye’de tiyatronun gelişimini destekleyerek nitelikli oyunların Isparta ve çevresinde seyirciyle buluşmasını sağlamak” amacını içeriyordu.² Etkinliğin söz konusu bölüm tarafından üstlenilmesini anlamlı kılan bir diğer unsur ise, ödülü ilk kazanan oyunculardan birinin o yıllarda SDÜ GSF Sahne Sanatları Bölümü son sınıf öğrencilerinden olan Mustafa Kayabaşı³ olması. Böylelikle alanında prestijli bir ödül, büyük ölçekli bir organizasyona dönüştü ve ödül alan oyuncunun şimdiki görev yeri olan üniversite bu ilke ev sahipliği yapma onuruna erişti.

---

¹ Bilkent Üniversitesi Sahne Sanatları Bölümü’nden mezun olduktan sonra, Shakespeare üzerine yüksek lisans yapmak için, 2002 yılında Londra Akademisi, Müzik ve Dramatik Sanatlar Bölümü’nde öğrenim görmek üzere kaydını yaptıran Arda Kanpolat, henüz yirmi dört yaşındayken kadrosuna girdiği Devlet Tiyatrosu tarafından Hamlet rolünü oynamak üzere aldığı davetle Türkiye’ye dönmüş, 2004 yılında, yönetmenliğini Ali Özgentürk’ün yaptığı, *Kalbin Zamanı* adlı film, Pera Palas otelindeki çekimleri sırasında yaşanan bir olay üzerine hayatını kaybetmiştir.

² Bu bilgi, Uluslararası Arda Kanpolat Tiyatro Festivali ve Kongresi Bilim Kurulu tarafından hazırlanan tanıtım yazısından alınmıştır.

³ Mustafa Kayabaşı ödülü, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları oyuncusu Burcu Güner ile paylaşmıştır. Bknz: <http://haber.mynet.com/arda-kanpolat-odulleri-belli-oldu-239506-yasam/> (Erişim tarihi 2 Aralık 2012) . Kayabaşı halen SDÜ GSF Sahne Sanatları Bölümü’nde araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.

Aralarında Çek Cumhuriyeti, Bulgaristan, İtalya ve İran'ın da bulunduğu çeşitli uluslardan tiyatro toplulukları ve başta ev sahibi üniversite olmak üzere, Ankara, İstanbul, İzmir, Çanakkale, Eskişehir'de bulunan üniversitelerin tiyatro bölümleri, gösterileriyle/oyunlarıyla festivalin katılımcıları oldular. Ayrıca ana çerçevesi "Oyunculuk Eğitimi" olarak belirlenen kongrede, Özdemir Nutku, Hülya Nutku, Murat Tunçay, Adnan Çevik, Metin Balay, Erol İpekli, Nil Ünlü Aycıl, Selda Ergün, Ayşen Üstün, Adnan Tönel, Sibel Erdenk, Fatih Nalbantoğlu, Fazilet Demirdaş, Hakan Alkan, Müşerref Öztürk, Naciye Aksoy, Özlem Aliyazıcıoğlu, Şahine Hatipoğlu, Zeynep Nutku'nun da aralarında bulunduğu akademisyen, oyuncu ve kuramcılar, tiyatronun güncel sorunlarını, eğitimde yeni yaklaşımları ve araştırmaları dile getiren/tartışan bildiriler sundular. Bilim kurulunun açıklamasına göre; dünya tiyatro tarihinde Thesbis'ten bu yana değişen oyunculuk anlayışı tiyatronun gelişimine bağlı olarak gelişmiş ve değişmiştir. Özellikle 20.yy da görülen yönetmen odaklı tiyatrolar aracılığıyla farklı oyunculuk yöntemleri uygulanmaya başlanmıştır. Oyunculuk eğitimi veren tiyatro okullarında bu yöntemler ve oyuncunun sahne-beden ilişkisini açığa çıkarmaya yönelik eğitim çalışmaları -temelde Stanislavski oyunculuk anlayışı kullanılsa da- farklılık göstermektedir. Dolayısıyla bu farklı eğitim anlayışlarının ve yöntemlerinin paylaşılmasını sağlamak; oyunculuk eğitiminde karşılaşılan temel sorunları saptayıp bu sorunları aşmaya yönelik ulusal ve uluslar arası eğitim kurumları arasında bir tartışma platformu oluşturmak kongrenin temel amacıdır.

Belirlenen amaçlara katkı sağlamak, bilginin paylaşımına, çoğalmasına her zamankinden daha fazla gereksinim olduğunu ifade etme adına, bu anlamlı etkinliğin bildiri metinlerini ve etkinliğin sonunda açıklanan, önemli soru ve çözüm önerilerinin dile getirildiği sonuç bildirgesini, Arte'nin, Aralık ayında yayınlanacak onuncu sayısından bağımsız olarak özel bir dosya halinde yayınlıyoruz. Son dönemlerde gündemdeki canlılığını yitirse de şehir tiyatrolarının, devlet tiyatrolarının işlevinin tartışıldığı, kapatılmalarının an meselesi olduğu bir ortamda tiyatronun -tıpkı bir zamanlar sinemanın yaşadığı gibi- TV dizileriyle rekabet etmek zorunda bırakılması Tiyatro oyunculuğu ile dizi oyunculuğu arasında yapılan karşılaştırma ve kıyaslamalar; oyunculuk eğitiminin temel prensipleri, disiplini, geleneği ve kurumsal kimliğinin güncel bir tartışma konusu haline

getirilmesinde önemli birer etken olarak dikkat çekiyor. Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatları Bölümü öğretim üyelerinden Prof. Dr. Hülya Nutku'nun deyişiyle; "Toplumların homojen yapısının bozulması, sosyolojinin ölümü, kapitalizmin yarattığı tüketime dayanan anlayış, egoların ağır bastığı bireycilik ve popüler kültürün bastırmasıyla oyunculuk sanatının ünlü olmakla eşdeğer tutulduğu bir zihniyetin egemen olduğu çağımızda, eğitimin değeri daha da artmakta hatta zorunlu olmaktadır."⁴ Aslına bakılacak olursa, sayın Nutku'nun, oyunculuk eğitiminin ciddiyeti, uzmanlığın değeri ve niteliğin önemi ile ilgili sözleri, Türkiye'deki eğitim sisteminin ortak bir sorunu. Hızla çoğalan üniversite sayısı ne yazık ki eğitimin kalitesini aynı oranda artırmıyor. Alanında uzmanlaşmış olmanın tüm disiplinler için geçerli olduğunu, günümüzde tek bir alanda dahi uzmanlaşmanın uzun yıllara yayılan bir çalışma disiplini ve deneyim gerektirdiğini, her konuda öne çıkma gayretlerinin "cahilane bir cesaret"den kaynaklandığını yeniden hatırlamak ve bilgiyi biriktirmenin tek gecede gerçekleşmediğini görmek gerekiyor.

Bu nedenle, özel sayımızda alanlarında uzmanlaşmış, çağdaş yönelimleri ve yöntemleri eğitim sistemine kazandırmayı hedeflemiş değerli araştırmacı ve yazarların düşüncelerini sizlerle buluşturmanın önemine inanıyor, Tiyatro dolu günler, iyi okumalar diliyoruz.

---

⁴ Bknz: Hülya Nutku, 2012., Oyunculuk Eğitiminde Eğitimcinin "Eğitimi"nin Önemi, *Art-e – 10*, GSF Güzel Sanatlar Fakültesi, Sanat ve Tasarım Dergisi.